

2012-11-21

Kultur- och utbildningsnämnden

För kännedom till
Kommunfullmäktige

Revisionsrapport - "Kvalitetsuppföljning och -utveckling, grundskolan"

Revisorerna har efter att ha granskat samtliga nämnders ledning och styrning nu beslutat att rikta fokus mot kvalitetsuppföljningar och utvärderingar inom kommunens ansvarsområden. Inom kultur- och utbildningsnämnden har verksamheten grundskola granskats.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Hallsbergs kommun har PwC genomfört granskningen.

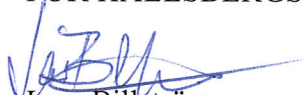
Resultatet av granskningen framgår av bifogad revisionsrapport "Kvalitetsuppföljning och -utveckling, grundskolan".

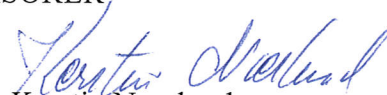
Den revisionsfråga som besvarats är: ***Bedrivs ett ändamålsenligt kvalitetsarbete inom nämndens ansvarsområde?***

Granskningen visar att nämnden arbetar med kvalitetsuppföljningar utifrån ett årshjul och har tydliggjort vad som ska följas upp, när detta ska göras och på vilket sätt det ska redovisas till nämnden. I den årliga kvalitetsredovisningen redovisas såväl uppfylld kvalitet som analys och åtgärder. Det finns en tydlig plan för hur elevernas kunskapsutveckling ska följas i olika skolår och skolämnen. Kvalitetsarbetet ger ett tydligt avtryck i nämndens protokoll. Vår samlade revisionella bedömning är att kultur- och utbildningsnämnden bedriver ett ändamålsenligt kvalitetsarbete inom grundskolan. Revisorerna önskar få ta del av de åtgärder som vidtas utifrån analysen i kvalitetsredovisningen.

Vi överlämnar för kännedom revisionsrapporten "Kvalitetsuppföljning och -utveckling, grundskolan"

FÖR HALLSBERGS KOMMUNS REVISORER

Lars Billström
Ordförande

Kerstin Naeslund

Revisionsrapport

***Kvalitetsuppföljning
och -utveckling,
grundskolan***

Hallsbergs kommun

Marie Lindblad

oktober 2012

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning och revisionell bedömning.....	1
2.	Inledning	2
2.1.	Bakgrund	2
2.2.	Uppdrag.....	2
2.3.	Metod och avgränsningar	3
3.	Granskningens resultat.....	4
3.1.	Organisation	4
3.2.	Vad och hur kvalitet följs upp.....	4
3.3.	Verksamheternas uppfattning om kvalitetsarbete och utveckling.....	6
3.4.	Analys och bedömning	6

1. Sammanfattning och revisionell bedömning

De förtroendevalda revisorerna har gett PwC i uppdrag att genomföra en granskning av kvalitetsuppföljning och utveckling inom grundskolan.

Granskningen besvarar följande revisionsfråga:

- Bedrivs ett ändamålsenligt kvalitetsarbete inom nämndens ansvarsområde?

Vår samlade revisionella bedömning är att kultur- och utbildningsnämnden bedriver ett ändamålsenligt kvalitetsarbete inom grundskolan.

Bedömningen baseras på följande iakttagelser:

- Nämnden arbetar med kvalitetsuppföljningar utifrån ett årshjul och har i beslut tydliggjort vad som ska följas upp, när detta ska göras och när det ska redovisas till nämnden.
- I den årliga kvalitetsredovisningen redovisas såväl uppfylld kvalitet som analys och åtgärder för ökad måluppfyllelse.
- Planen ”Uppföljning av elevernas kunskapsutveckling” tydliggör hur och när elevernas kunskapsutveckling ska följas i olika skolår och skolämnen. Ansvaret för att analysera skolans resultat ligger på rektor och utvecklingsamordnaren analyseras det samlade resultatet.
- Arbetet med ökad måluppfyllelse bedöms vara tydligt prioriterat från både nämnden och förvaltningsledningen.
- Kvalitetsarbete ger tydliga avtryck i nämndens protokoll genom bland annat gemensam bild, lägesrapporter, tema och nyckeltal, verksamhetsberättelse och kvalitetsredovisning.
- Vi bedömer att kommunikationen i organisationen rörande kvalitetsarbetet är god.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Revisorerna fastställde för åren 2009-2011 ett övergripande granskningsprogram i Hallsbergs kommun. Det innebar att samtliga nämnders styrning och ledning granskades under dessa år.

Utifrån revisorernas bedömning av risk och väsentlighet har revisorerna nu beslutat att rikta fokus mot kvalitetsuppföljningar och utvärderingar och att granska dessa inom kommunens ansvarsområden.

De flesta nämnderna kommer att granskas genom att **en** specifik verksamhet i respektive nämnd väljs ut. För Kultur- och utbildningsnämnden har revisionen valt att granska grundskolan.

För att anses ha ett fungerande kvalitetsledningssystem bör det finnas mätbara och realistiska kvalitetsmål som följs upp på ett ändamålsenligt och systematiskt sätt. Det ska även finnas metoder för att utveckla områden där kvalitetsmålen inte uppnåtts.

Granskningen skall omfatta måluppföljningar, kvalitetsuppföljningar, kommunikation av resultat mellan olika nivåer inom respektive ansvarsområde och metoder för utveckling av verksamheternas kvalitet.

2.2. Uppdrag

De förtroendevalda revisorerna har gett PwC i uppdrag att genomföra granskningen.

Granskningen ska besvara följande revisionsfråga:

- Bedrivs ett ändamålsenligt kvalitetsarbete inom nämndens ansvarsområde?

Granskningsmål

- Det är tydligt VAD – vilken kvalitet – nämnden följer upp.
- Det är tydligt HUR – d v s på vilket sätt – nämnden följer upp kvalitet.
- Det är tydligt vilken ANALYS nämnden gör och på vilket sätt analysen bidrar till att nämnden utvecklar kvaliteten i verksamheten.
- Kvalitetsarbetet ger tydliga avtryck i nämndens protokoll.

2.3. Metod och avgränsningar

Granskningen genomförs genom intervjuer med kultur- och utbildningsnämndens presidium, förvaltningschefen, utvecklingssamordnare samt två rektorer.

Dokumentgranskning har skett av nämndens plan för uppföljning, uppföljningsresultat samt beskrivningar av metoder för uppföljning och utveckling.

Rapporten har sakgranskats av dem som intervjuats.

3. Granskningens resultat

3.1. Organisation

Kultur- och utbildningsnämnden är politiskt ansvarig för grundskolan. Grundskolan är organiserad i skolenheter som var och en leds av en rektor. Rektorerna lyder under förvaltningschefen. Rektorerna ingår i förvaltningens ledningsgrupp. På kultur- och utbildningsförvaltningen finns en utvecklingssamordnare.

3.2. Vad och hur kvalitet följs upp

Grundskolan styrs både av den statliga styrningen och av den kommunala styrningen. Stort fokus finns på elevernas kunskapsutveckling. Den kommunala måluppfyllelsen redovisas främst i delårsrapport och årsredovisning medan måluppfyllelsen utifrån den statliga styrningen utöver i dessa dokument även redovisas i kvalitetsredovisningen.

Nämnden och skolorna arbetar utifrån ett kvalitetshjul där det framgår när olika uppföljningsinsatser och analyser ska göras.

Kultur- och utbildningsnämnden tydliggör i ett dokument vad som ska rapporteras till nämnden och när detta ska göras.

Av detta dokument framgår att nämnden följer kvalitet bland annat genom:

- Lägesrapport från varje rektor till respektive nämndsammanträde
- Enkäter till elever, föräldrar och personal
- Måluppfyllelse i alla ämnen i alla skolår
- Nationella prov
- Betygsresultat
- Skolornas kvalitetsredovisning
- Kommunens samlade kvalitetsredovisning
- Öppna jämförelser i grundskolan
- Statistik från Skolverket

Inför varje år fastställer nämnden i ett beslut teman och nyckeltal som ska redovisas i lägesrapporterna under året. För grundskolan har det under 2012 rört kränkningar av elever, beskrivning av rollen som pedagogisk ledare, implementering av de nya skolreformerna inklusive rektorsrollen, läsårsstart och personalläge inkl beskrivning av behörighet/icke behörighet, betyg vt skolår 8 och skolår 9, barn i behov av särskilt stöd, IT i skolan och kompetensutveckling av personalen.

Under hösten 2011 redovisades kvalitetshjulet och kommunens kvalitetsredovisning även för kommunstyrelsen. Nämnden har på hösten en heldag för att gå igenom och diskutera den kommungemensamma kvalitetsredovisningen. Nämndledamöterna får även alla enheters kvalitetsredovisningar.

Nämnden genomför även verksamhetsbesök på förskolor och skolor. Besöken fokuserar på de frågor som skolinspektionen lyfte fram i sin rapport. Frågorna beslutas av nämnden. Besöken genomförs av nämndens presidium samt ett par ytterligare nämndledamöter tillsammans med förvaltningschefen. Det genomförs fyra besök per termin. Vid besöken träffas rektor, personal och barn/elever. Besöken dokumenteras och redovisas till nämnden.

Nämnden arbetar med "Gemensam bild". Detta innebär att en och samma fråga, exempelvis skolornas betygsresultat lyfts i förvaltningens ledningsgrupp, hos nämnden samt i den fackliga samverkansgruppen ungefär samtidigt i tid för att skapa en gemensam bild av hur läget är.

Nämndens presidium är tydlig med att de inte ska styra detaljer utan mer göra övergripande analyser.

Rektorerna ska agera som didaktiska pedagogiska ledare och genomföra kontinuerliga klassrumsbesök. Tillgänglig tid hos rektor uppges vara en försvårande faktor för att få till klassrumsbesöken. Besöken kan ha olika teman (planering, kursplanemål, elevernas inflytande på undervisningen mm) Efter besöket ska uppföljningssamtal ske tillsammans med läraren. Rektorerna har fått en coachutbildning för att kunna coacha sina lärare på ett bra sätt.

Vid upptaktsmötet inför höstterminen 2012 lyfte förvaltningschefen ett antal områden och uppmanade rektorerna att diskutera dessa frågor på respektive enhet för att kunna finna orsaken till att det ser ut som det gör.

Utvecklingssamordnaren samordnar kvalitetsarbetet och sammanställer resultat på kommunövergripande nivå.

På varje skola finns "nyckelpersoner" som leder implementeringen av de nya styrdokumenterna på skolorna. Utvecklingssamordnaren träffar nyckelpersonerna var tredje vecka kring bland annat styrdokument samt betyg och bedömning. Lärarna upplever ett behov av utveckling och stöd kring just betyg och bedömning. Nyckelpersonerna arbetar med arbetslagen. De veckor när de inte träffar utvecklingssamordnaren träffas de själva för att läsa in och planera arbetet. Nyckelpersonerna och rektorerna har en viktig roll, de ska "vara i framkant".

6-7 gånger per termin förs pedagogiska diskussioner med rektorerna som en del av förvaltningens ledningsgruppsmöten.

Rektorerna har enats om att kontinuerligt följa upp elevernas kunskapsutveckling. Hur detta ska genomföras dokumenteras i en gemensam plan. Av planen kan man utläsa vilka uppföljningar som ska göras i respektive skolår och ämne, när de ska göras, vilken förmåga de visar samt vart resultaten ska rapporteras. Rektor ansvarar för att resultaten analyseras på skolnivå medan utvecklingssamordnaren ansvarar för att resultaten analyseras i ett övergripande perspektiv. Denna analys redovisas i kvalitetsredovisningen. Två gånger per år samlas en grupp, bestående av utvecklingssamordnare, specialpedagoger, matematikutvecklare, språkutvecklare, talpedagog samt IT-pedagog, för att tillsammans analysera hur helheten ser ut.

Planen har huvudfokus på de lägsta skolåren. Alla lärare har fått gå utbildning i det material som används vid uppföljningarna och det finns ett fokus på likvärdighet. För att driva och hålla samman arbetet har det tillsatts en matematikutvecklare, en språkutvecklare och engelskautvecklare.

De senaste åren har det funnits goda möjligheter till kompetensutveckling. Nu går exempelvis 100 lärare en utbildning i läs- och skrivutveckling.

3.3. Verksamheternas uppfattning om kvalitetsarbete och utveckling

Intervjun med rektorerna bekräftar bilden som redovisats från nämndens presidium och förvaltningsledningen om vilken uppföljning som sker från rektorerna till nämnden.

Rektorerna framför att de hellre löpande vill dokumentera och redovisa kvalitetsarbetet och verksamhetens uppföljning under året istället för att samla allt i en kvalitetsredovisning på hösten efter verksamhetsårets avslut. I arbetet med kvalitetsredovisning samlas underlag in från arbetslagsledarna. Materialet uppges ha skiftande kvalitet.

Rektorerna efterfrågar en ”press på rektor” – rektor ska kunna svara på varför det brister i måluppfyllelsen. De vill också arbeta mer med kvalitetsfrågor på förvaltningens ledningsgrupper.

Båda rektorerna framför att de sett positiva resultat av att de analyserat resultaten i matematik och engelska och därefter inventerat lärarnas kompetens så att det nu är ämnesbehöriga lärare som undervisar. Genom att tydligare följa upp varje elevs kunskapsutveckling och analysera detta samlat på skolan har också behov av åtgärder blivit tydligare. Detta har bl a medfört att speciallärare anställts.

3.4. Analys och bedömning

Det är positivt att nämnden har ett kvalitetshjul och beslutade avstämningpunkter som tydliggör vilka kvalitetsmått som ska följas upp samt när och hur detta ska ske. Genom planen för ”Uppföljning av elevernas kunskapsresultat” har nämnden satt ett tydligt fokus på elevernas kunskapsutveckling och att det är viktigt med tidiga insatser.

Det är positivt att de intervjuade rektorerna efterlyser mer gemensamma diskussioner och ännu tydligare krav på rektorerna att kunna redovisa varför måluppfyllelsen brister. Vi bedömer att detta visar på ett starkt fokus på att förbättra måluppfyllelsen.

Vi bedömer att kommunikationen i organisationen rörande kvalitetsarbetet är god. Arbetet med ökad måluppfyllelse bedöms vara tydligt prioriterat från både nämnden och förvaltningsledningen.

Det är positivt att den samlade kvalitetsredovisningen ger en bred bild av elevernas kunskapsutveckling och verksamhetens kvalitet både vad avser resultat, analys och åtgärder.

Kvalitetsarbete ger tydliga avtryck i nämndens protokoll genom bland annat gemensam bild, lägesrapporter, tema och nyckeltal, verksamhetsberättelse och kvalitetsredovisning.

Oktober 2012

Marie Lindblad

Projektledare och uppdragsledare